

विनिमय, को सपेपरचे रेकॉर्ड इ. बाबतीत डॉ. पिंटो यांनी वरीच सुसुन्तरा आणली. आजही थोड्याफार करकाने तीच चालू आहे.

१९६४ ते १९७४ या कालावधीत डॉ. पिंटो व डॉ. देशपांडे यांनी अनुक्रमे आर. एम्. ओ. व एम्. ओ. म्हणून काम पाहिले. जसजसे दिवस जाऊ लागले तसेतशी रुग्णालयाची वाढही होऊ लागली. वेगवेगळ्या भक्तांची तसेच गावांतील व आसपासच्या लोकांची सेवा करण्याचा अधिकाधिक लाभ मिळण्याच्या दृष्टीने, शस्त्रक्रिया, नेत्रविभाग, दंतविभाग, बालरोग तज्ज्ञ, कान नाक घसा या वैद्यकीय शाखेतील तज्ज्ञांची सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली. सध्याची २४ खाटांची संख्या अपुरी पडू लागल्यामुळे 'बालकक्ष विभाग' (childrens ward) हा १० खाटांचा नविन विभाग दुसऱ्या मजल्यावर सुरु करण्यात आला.

१९७४ साली डॉ. पिंटो यांनी राजिनामा दिल्यानंतर डॉ. हनसे, डॉ. सास्तुरकर, डॉ. केळकर, डॉ. जोशी यांनी आर. एम्. ओ. म्हणून काम पाहिले. श्री साईवाबांचे दरबारी उच्चनीच हा भेदभाव किंवा जातीयभाव कधीच नसल्यामुळे साईनाथ हॉस्पिटलची रचना देखील हेच घ्येय समोर ठेवून करण्यात आली होती. परंतु कालानुरूप सर्वच गोष्टी बदलणे प्राप्त होते. तसेच या रुग्णालयात देखील स्पेशल रुम्सची उणीच भासू लागली. त्याप्रमाणे १० स्पेशलरुम्स बांधून प्रत्येक रुममध्ये २ अशाप्रकारे २० खाटांची सुविधा वाढविण्यात आली. व एकूण ५४ खाटांची सोय करण्यात आली.

लोकसंख्येबरोबर, रुग्णालयाचा व्यापही साहजिकच वाढू लागला. हा वाढता व्याप लक्षात घेऊन मानद डॉक्टरांची संख्या व सेवा वाढविण्यात आली. व आता १) डॉ. काळे-सर्जन २) डॉ. पटेल-पिडीयाट्रीशियन ३) डॉ. याडकीकर आर्थोपीडीक ४) डॉ. पारांवकर-फिजिशियन ५) डॉ. आपटे-नेत्रतज्ज्ञ ६) डॉ. गांगेश-डेन्टीस्ट ७) डॉ. देशपांडे-गायनोकालोजिस्ट ८) डॉ. गोंधेळे-नाक-कान-घसा तज्ज्ञ अशा आठ शाखेतील सेवा उपलब्ध करून देण्यातही साईनाथ हॉस्पिटल यशस्वी ठरले आहे.

दिवसेंदिवस शिरडीस येणाऱ्या लोकांच्या संख्येतही वाढ होऊ लागली आहे. इतर लोकसंख्येतही होणारी वाढ लक्षात घेतली तर, सध्याचे ५४ कॉटची संख्या अपुरी पडू लागल्यामुळे १९८३ साली विस्ताराची योजना हाती घेण्यात आली. आता १०० खाटांचे रुग्णालय पूर्ण करण्यात आले. या जुन्या बिल्डींग-वरचा एक मजला वाढवून त्यात अनेक अत्याधुनिक उपकरणांची सोय करून, शिर्डी सारख्या एका गावात अत्यंत उत्कृष्ट सर्व आधुनिक साधन सामुद्रीनी परिपूर्ण असे रुग्णालय म्हणून नावलौकीक मिळविण्यात श्रीसाईनाथ हॉस्पिटल

हे अग्रगण्य ठरले आहे. रुग्णालयाची रचना आधुनिक पद्धतीने केलेली असून, बच्याच व्रमाणावर शहरी धर्तीची आहे. बाळंतीणींचा विभाग स्वतंत्र असून पुरुष-स्त्री-बाल असे विभाग करण्यात आले होते. परंतु वाढत्या संख्येचा विचार करून, तसेच जागेचा फायदा घेऊन आता सर्जिकल, मेडिकल, गायनेंक असे तीन स्वतंत्र विभाग पाडण्यात आले आहेत. सर्व विभाग विस्ताराप्रमाणे अत्याधुनिक साधनसामुद्रीनी परिपूर्ण आहेत. सिस्टोस्कोप, रिसेक्टोस्कोप यासारखी अध्यावत उपकरणांची भर पडल्यापासून, दुर्बिणीने शस्त्रक्रिया करणे व दुर्बिणीच्या साहाय्याने प्रोस्टेड करणे व आतून तपासणी करणे इत्यादी सहज शक्य झाले आहे.

रुग्णालयात सध्या एक परिपूर्ण असे ऑपरेशन थिएटर असून त्याच्या जोडीस अल्पशस्त्रक्रिया थिएटर पण आहे. त्याचबरोबर फिजिओथेरेपीची व्यवस्था आहे. श्री साईनाथ हॉस्पिटल शिरडी येथे परिपूर्ण अशी प्रयोगशाळा रक्तदानाच्या सोयीसह उपलब्ध आहे. ५०० एम. ए.चे अध्यावत एक्सरे मशीनही नवीनच बसविण्यात आलेले असून सर्व प्रकारच्या 'क्ष' किरण तपासणीची माफक दरात सोय झालेली आहे. तसेच इ. सी. जी. बेबी इन्क्युबेटर फिजिओथेरेपीची अनेक उपकरणे उपलब्ध आहेत. सध्या रुग्णालयाच्या इनडोअर पेशांटची मर्यादा ६० असून नवीन वाढीनंतर ती १०० पर्यंत होईल. दैनंदिन वाहच रुग्ण विभागात २०० ते २५० ओ.पीडी.आहे.

श्री साईबाबांचे रुग्णसेवा हीच ईश्वरसेवा हा वारसा आजही साईनाथ हॉस्पिटल येथे चालू आहे. बाबांची शिकवण आजही येथील कर्मचाऱ्यांच्या ठिकाणी तसेच येथील अधिकारी वगर्चिया अंगी व्यापलेली आढळून येते. रुग्णालयात फक्त २५ पैशाच्या केसपेपरवर १ दिवसाचा औषद्योपचार करण्यात येतो. प्रयोगशाळेत 'क्ष' किरण, इ. सी. जी. साठी सुद्धा नाममात्र की आकारण्यात येते. साईबाबा संस्थान दरवर्षी ५ ते ६ लाख खर्च करते व उत्पन्न मात्र सव्वा ते दोन लाख असते. बहुतांशी रुग्णांना औषधाचीच व छोटी मोठी ऑपरेशन्स एवढेच साईनाथ रुग्णालयाचे कार्य नसून, दरवर्षी वेगवेगळ्या प्रकारची शिबिरे भरविण्यात येत असतात. यातही श्रीसाईनाथ रुग्णालयाने उच्चांक गाठलेला आहे. कृत्रिम दात देणे, संतती नियमनाची ऑपरेशन, मुस्लीम Vaseectomy Camp, पोलीओ शिबीरे इ. वेगवेगळ्या प्रकारची शिबिरे भरविली जातात, सन १९७९ पासून ८४ पर्यंतच्या काळात ७ नेत्रशिबिरे, दोन अस्थिव्यंग, पोलीओ शिबीरे, चार संततीनियमन (स्त्री रुग्ण) शिबिरे एक सुदृढ बालक स्पर्धा इ. कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पाडण्यात आले आहेत. व वेळीवेळी लोकां कडूनही चांगला प्रतिसाद मिळालेला आहे. त्यायोगे रुग्णसेवा व राष्ट्रसेवा समाजाच्या अंतिम स्तरापर्यंत पोचविण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. १९८३ साली समाज सेवेसाठी मिळाले महाराष्ट्र सरकारचे पारितोषिक

श्री साईनाथ रुग्णालयाने पटकाविले असून, १९८४ साली एका दिवसात ७२२ पुरुष नसबंदी शस्त्रक्रिया करून एक उच्चांक प्रस्थापित करण्यात आला आहे.

रुग्णालयाच्या विस्ताराचे काम पूर्ण होत आले असून, नवीन इमारतीत सुसज्ज असे ऑपरेशन थिएटर आहे. रुग्णालयात फक्त शिर्डीं गावांतील लोक नसून चूकडील रुग्ण लोक येत असतात. अशावेळी त्यांच्या नातेवाईकांची राहण्याची, जेवणाखाण्याची गैरसोय लक्षांत घेऊनच रुग्णालयाच्या आवारात त्यांच्यासाठी धर्मशाळा, कॅन्टीन इ. सोयी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत. वाढत्या व्यापाब रोबर कर्मचाऱ्यांच्या संख्येतही वाढ करणे स्वाभाविकच आहे. कर्मचाऱ्यांच्या निवासाची सोय करण्याचा विचार अधिकारी वर्गात पडलेला नसून, त्यांच्यासाठीही निवासाची सोय करण्यात आलेली आहे. सर्व उपकरणे २४ तास उपलब्ध करून देण्यासाठी जनरेटरची स्वतंत्र सोय करण्यात आलेली आहे. तसेच मृतदेह ठेवण्यासाठी Dead body room ही बांधण्यात आली आहे.

श्री साईनाथ हॉस्पिटलच्या विस्ताराचे काम पूर्ण होत आले असून त्याचा उद्घाटन समारंभ, मुंबई सिटीसिन्हील व सेशन्स कोर्टचे जज्ज मा. मखिजानी साहेब, यांचे शुभहस्ते सोमवार दिनांक २-४-८४ (गुढीपाडवा) रोजी आयोजित केलेला असून अध्यक्षस्थान भूषणिण्यासाठी मा. लखिना साहेब, कलेक्टर साहेब, अहमदनगर लाभलेले आहेत. *

साईभक्त डॉ. दाजीसाहेब बाबरे यांचे देहावसान

दादर-पोर्टुगीज चर्च जवळ रहाणारे मुंबईतील एक विख्यात डॉक्टर व ज्येष्ठ साईभक्त डॉ. मधुसूदन एस. बाबरे यांचे सोमवार ता. ५-३-८४ रोजी हृदय विकाराने अचानक देहावसान झाले. उमररखाडी येथे त्यांनी आपल्या वैद्य-कीय व्यवसायास सुरुवात करून प्रामुख्याने गोर गरीबांची त्यांनी सेवा केली. दादर शिवाजी पार्क येथे १९४९ साली त्यांनी भारत क्रिकेट क्लबची स्थापना केली होती. ते त्या संस्थेचे १५ वर्षे अध्यक्ष होते. चिंचणी या आपल्या गावी त्यांनी सार्वजनिक सभागृहाची स्थापना केली होती. तिथे त्यांनी श्री साईवाबांचे एक मंदिरही बांधले होते. शिरडीची वारी ते हरहमेशा करीत असत. त्यांच्या डोळ्यात मोतीविंदू होता. त्यामुळे त्यांता दिसत नसे पण त्यांनी ऑपरेशन केले नाही. तर श्री बाबांची उदी पाण्यात मीसकून ते पाणी रोज सकाळी उठल्या-बरोबर चार थेंब डोळ्यात सोडीत व आपल्या दैनंदिन व्यवसायास लागत. त्यामुळे त्यांना व्यवस्थित दिसत असे त्यांनी अनेकदा झालेल्या आमच्या गाठी भेटीत संगितले होते. शिरडीतील श्री बाबांची चावडी ही त्यांच्याच वाडवडीलाकडून बाबांनी बांधवून घेतलेली होती.

निघन समयी त्यांचे वय ६९ वर्षांचे होते. त्यांच्या पश्चात पत्नी, एक डॉ. एच, दोन सुशिक्षित विवाहित कन्या, बंधू व असंख्य मित्रपरिवार आहे.

श्री साईवाबा मृतात्म्यास चिरशांती व सद्गती देवोत.

शिरडी-वृत्त माहे जानेवारी १९८४

या महिन्यात श्रीच्या दर्शनासाठी साईभक्तांची गर्दी बरीच हीती काही कला-कारानी श्रीच्यापुढे हजेरी दिली ती खालीलप्रमाणे:-

कीर्तन (१) एकादशी व महत्वाचे दिवशी संस्थानतफें कीर्तने झाली.

(२) ह. भ. प. रामराव गोविदराव डुकरे. पेठ.

(३) ह. भ. प. विश्रामबाबा ठुबे., निमगाव.

प्रवचन - (१) ह. भ. प. श्रीराम दिनकर परचुरे, मुंबई.

(२) ह. भ. प. शंकर विश्वनाथ उर्फ तात्यासाहव, देवधर महाराज, पंढरपूर.

भजन, गायन, वादन वर्गे - (१) श्री. भोलानाथ रामनाथ समेत, गिरगाव

(२) श्री. नंदकुमार सदानंद सारंगधर, मुंबई, (३) श्री. भक्तसंगम मंडळ, मुलुऱ्ड,

(४) श्री. अनुपश्लोटा, मुंबई, (५) सौ. शलोटा, मुंबई आणि साथीदार,

(६) विमल भाऊसाहेब शिक्के, जळगांव, (७) श्री सत्यसाई भजनी मंडळ, वालेटव,

(आंघ), (८) रंजना कलामंडळ, विजया गदरे, कुर्ला, (९) रेतू कौशीक, सिमला,

(१०) श्री. साईनाथ गीतधारा, ताडेव, (११) श्री. साई टिटोरीयल कॉलेज,

शिकंदराबाद, (१२) सौ. तितीक्षा बलसारी, मुंबई, (१३) सुपरस्टार आँक-

स्ट्रा-श्री. एकनाथमिराशी व पुढील कलाकार, (१४) श्री. मनोहर वाळवे, (१५) श्री.

समर्थ आयरे, (१६) श्री. सुधीर शिखडकर, (१७) श्री. अविनाश पेढणेकर, (१८)

(१९) श्री. भालचंद्र तांदळेकर. (२०) श्री. अहण शिक्के, (२१) श्री चंद्रकांत

तीळवे, (२२) श्री. सुर्यकांत तीळवे, (२३) श्री. दिपक तांबे, (२४) श्री. चंद्रकांत

मिस्त्री, (२५) कु. विजया होजवडेकर, (२६) कु. नंदा गोवेकर, (२७) श्री. तानाजी

हाड्से, (२८) श्री. विनायक गोवेकर, (२९) श्री. दिपक घोष, (३०) श्री. हरीचंद्र

नेवरेकर, (३१) श्री. श्रीधर नेवरेकर, (३२) श्री. सिदधार्थ पांचाळ, (३३) श्री.

सचीन आयरे, (३४) श्री. विजय मिराशी, (३५) श्री. रमेश पालव, (३६) श्री.

विनय सावंत, (३७) श्री. मुरेंद्र परव, (३८) श्री. विश्वनाथ घाडीगांवकर, (३९) श्री.

चंद्रकांत सातकर, (४०) श्री. शरद पांचाळ, (४१) श्री. जुगलकिशोर व्यास, (४२) कु.

रेणूका मिस्त्री, (४३) कु. विजया वाळवे, (४४) श्री. नारायण काशीनाथ कुशे,

(४५) श्री. आत्माराम रावण, (४६) श्री. राजन पवार; (४७) श्री. अनिल जाधव,

(४८) श्री. गजानन भजनी मंडळ, कुकशेत, (४९) श्री. दत्ता चिठेठल घाग, श्रीवर्धन,

(५०) श्री. सोहनलाल शर्मा, दिल्ली, (५१) श्री. पांचाळ अनंत दत्ताराम, गोरेगांव,

(५२) श्री. घोस्पकर दिपक ठाणे, (५३) श्री. इंद्रकुमार रैकवार, जबलपूर,

(५४) समता साईकृपा मंडळ, द्वारा कु. गोदावरी तारळकर, भायखळा,

(५५) श्री. आपा सामंत, दादर, (५६) श्री. राजाराम सामंत, वरली,
 (५८) श्री. शिवराम भिकाजी भांगरे, शिवडी, (५९) श्री. अहमदखान गुलाबखाँ,
 लक्ष्मीवाडी, (६०) श्री. मुमंत तुकाराम शिंदे, (६१) श्री साईनाथ भजनी
 मंडळ, परळ, (६२) श्री. बाळ चावरे, दादर. (६३) श्री. लक्ष्मीमाता
 भजनी मंडळ, मुंबई, (६४) श्री. पी. ए. भागवत, बडोदा, (६५) श्री.
 हसमुख ओकार पाटील, नवापूर, (६६) श्री. विजय जाधव, गिरगांव. (६७) श्री.
 साईलीला लेखक—कवी संमेलन १० वे चे कलाकार—'लावणी समाजी आसा-
 वरी वायकूळ, घाटकोपर, (६८) श्री. चसंत प्रधान मुलूळ, (६९) श्री. नागेश मोग-
 लाईकर, धुळे, (७०) श्री. ग. रा. पालकर, मुंबई, (७१) श्री. जगन्नाथ कुलकर्णी,
 पुणे, (७२) श्री. बापूसाहेब निरसे, इंदोर, (७३) श्री. रमेश चव्हाण, नवापूर,
 (७४) श्री. गुडेराव पटवारी, विदर, (७५) सौ. सरोजिनीताई मुळे, इंदोर, (७६) श्री.
 प्रकाश करपे, इंदोर, (७७) डॉ. हिंबारे, विदर, (७८) सौ. शांता सरोदे, (७९) डॉ.
 इंदू नाईक, लोणावळा, (८०) डॉ. सुमन खानचिलकर लोणावळा, (८१) कु. राहुल
 खानचिलकर, लोणावळा, (८२) सौ. शशी रेवणकर, अंबरनाथ, (८३) श्री. शिवाजी-
 राव मोरे, दोंडाईचा, (८४) श्री. दत्तुमोरे शाहीर, पुणे, (८५) श्री. संजय परळकर,
 मुंबई, (८६) सौ. नंदिनी पाटील, कोल्हापूर, (८७) कु. जागृती पाटील, नवापूर,
 (८८) श्री. डॉ. वी. पोतनीस, पुणे., (८९) श्री. जे. के. पुरी, चंदिगढ, (९०) श्री.
 मधुकर मंडलीक, नवापूर, (९१) श्री. आय. वी. मेहता, चंदीगढ,
 (९२) श्री. विजय हजारे, बोरीवली, (९३) सौ. सिधू सणस, (९४) श्री. शांतीलाल
 सी. दवे, नवापूर, (९५) श्री. जयवंत कुलकर्णी, मुंबई, (९६) डॉ. सौ. मालती रहाटे,
 रहाता, (९७) श्री. अनंत पांचाळ, मुंबई, (९८) श्री. विनोद शेटे, मुंबई, (९९) श्री.
 दिलीप सावंत, (१००) श्री. जगदिश देवपूरकर, धुळे, (१०१) सौ. लीलाताई मराठे,
 धुळे, (१०२) श्री. हसमुख पाटील, नवापूर, (१०३) श्री. जामसिंग रजपूत, हेंदरुण.
 (१०४) सौ. स्वादिया, मालाड, (१०५) सौ. जेऊरकर, डोंबीवली, (१०६) श्री.
 करबेळकर, चेंबूर, (१०७) श्री. सांडभोर, पुणे, (१०८) श्री. सुभाष वैष्णव
 रनाळे, (१०९) श्री. उरणकर. पनवेल. (११०) कु. शैला मराठे धुळे,
 (१११) श्री. सुधीर जोशी, पुणे, (११२) सौ. जगतकर शकुंतला, मुंबई,
 (११३) श्री. सुर्यकांत दलवी, मुंबई, (११४) कु. वैभव दांडेकर, (११५) श्री.
 चेतन गुप्ता, डोंबीवली (११६) श्री. अनिल लुतडे, वर्धा, (११७) कु.
 स्वप्नील पाटील, [कोल्हापूर, (११८) सौ. कुमुदिनी टिळक, डोंबीवली,
 (११९) कु. दिपक रेवणकर, अंबरनाथ, (१२०) श्री. बाळासाहेब नाडकर्णी,
 कोल्हापूर, (१२१) कु. अनुराधा, झोपे, धुळे, (१२२) श्री. कोळबकर,
 बोरीवली, (१२३) सौ. सांडभोर कमलताई, पुणे, (१२४) सौ. वसुंधरा चोरे

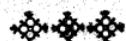
मुंबई, (१२५) श्री. नाचणे चंद्रकांत, मुंबई, (१२६) सौ. मुळे उवा प्रभाकर, पुणे, (१२७) सौ. अस्मीता दांडेकर, मुंबई, (१२८) सौ. क्षमा खानविलकर, लोणावळा, (१२९) कु. अपर्णा खानविलकर, (१३०) डॉ. जी. आर. विजय-कुमार, (१३१) सौ. सुनीता बदले, बैतुल, (१३२) श्री. एच. टी. महाले, बैतुल, (१३३) श्री. ए. पी. त्रिपाठी, बैतुल, (१३४) श्रीमती लीलातार्हि गुजराथी, शिरडी, (१३५) कु. शैला देवपूरकर, (१३६) श्री. मधुकर गजाननराव अंबाडे, (१३७) श्री. दिनेश राजाराम पाटील, (१३८) श्री. रणजीत पाटील, कोल्हापूर, (१३९) सौ. सगुना चंदावरकर, बागलकीट, (१४०) श्री. प्रभाकर गोविंद कळमकर, (१४१) श्री. संजयानंद स्वामी, (१४२) सौ. मीरा संजयानंद स्वामी, (१४३) कुन्नीलम सांगलीकर, (१४४) कु. गौरव बी. स्वादिया, (१४५) कु. विनीता बी. स्वादिया, (१४६) कु. धरा. बी. स्वादिया, (१४७) श्री. श्रीराम सातर्डेकर, मुंबई, (१४८) डॉ. एम. के. कीर्तीकर, (१४९) श्री. बीपीन स्वादिया, मालाड, (१५०) सौ. मयुरबाई विदर, (१५१) शाहा, (१५२) निनाद वायकुळ, मुंबई, (१५३) सौ. ज्योती मनुजा, खार, (१५४) कमलबाई गजाननराव अंबाडे, (१५५) श्री. हनुमानप्रासादिक भजनी मंडळ, कोपरगांव.

प्रजासत्ताक दिन— दि. २६ जानेवारी १९८४ रोजी सकाळी ७-३० वा. संस्थानमध्ये माननीय रिसीव्हर श्री. क. हि. काकरे साहेब यांचे शुभ-हस्ते घ्यज्ञदिन कार्यक्रम झाला. गावातील प्रतिष्ठीत नागरीक, श्रीच्या दर्शनासाठी आलेले साईभक्त साईनाथ भाईयमिक विद्यालयातील शिक्षक वर्ग, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, संस्थान कर्मचारी, सेवेकरी, बँण्डपथक, होम-गांडसू, पोलीस उपस्थीत होते. कार्यक्रम उत्साहाने साजरा झाला. उपस्थीतांना चहापान दिल्यावर कार्यक्रम समाप्त झाला.

सत्कार समारंभ— सन १९८३ सालाकरीता उत्कृष्ट स्वच्छता—काम-गारासाठी ठेवलेले सौ. सुशिलाबाई शंकरराव गोडिंखिडी पारितोषीक (चांदीचे पदक,) श्री. अचवित तुकाराम माळी, कायम स्वच्छता कामगार, श्री. साईबाबा संस्थान शिर्डी यांना देण्यात आले.

तसेच सन १९८३ सालाकरीता साईनाथ हणालयातील उत्कृष्ट काम-गारासाठी ठेवलेले श्री. अशोक शंकरराव गोडिंखिडी पारितोषीक (चांदीचे पदक,) पौ. नलिनी विठेठल जगताप, कायम परिचारीका, साईनाथ हणालय श्री साईबाबा संस्थान शिर्डी यांना देण्यात आले.

हवापाणी — शिर्डी येथील हवापाणी उत्तम असून रोगराई काही नाही. पहाटे हवा थंड असते.

साईबाबा संस्थान शिरडीची प्रकाशने

अ. क्र.	पुस्तकाचे नाव	भाषा	किमत रु. पैसे	पो. व पॅकिंग रु. पैसे
१)	श्री साईचरित्र	मराठी	२२-००	६-००
२)	"	इंग्रजी	१३-५०	४-००
३)	"	हिंदी	१२-००	४-००
४)	"	गुजराथी	१२-००	४-००
५)	"	कन्नड	१०-००	४-००
६)	"	तेलगू	१३-००	४-००
७)	"	तामील	१२-००	४-६०
८)	श्री साईलीलामृत	मराठी	७-५०	३-००
९)	"	हिंदी	७-००	३-५०
१०)	"	गुजराथी	४-२५	३-००
११)	अवतार व कार्य	मराठी	४-००	३-००
१२)	स्तवन मंजरी	मराठी	०-३५	३-००
१३)	"	गुजराथी	०-३०	३-००
१४)	सगुणोपासना	मराठी	०-५०	३-००
१५)	"	गुजराथी	०-५०	३-००
१६)	तेलगू पुजाविधी	तेलगू	छपाई चालू	आहे.
१७)	चार अध्याय	मराठी	१-२५	३-००
१८)	श्रीसाईबाबा आँफशिरडी(भरुचा)	इंग्रजी	५-००	३-००
१९)	किर्तनमाला	मराठी	०-७५	३-००
२०)	सचित्र साईबाबा	मराठी	४-००	३-००
२१)	शिरडी दर्शन	इंग्रजी	४-५०	३-००
२२)	मुलांचे साईबाबा	मराठी	१-७५	३-००
२३)	"	इंग्रजी	१-७५	३-००
२४)	"	तेलगू	छपाई चालू	आहे.
२५)	"	गुजराथी	१-५०	३-००
२६)	"	हिंदी	१-७५	३-००

(कवहर पृष्ठ ३ वर्णन)

२७)	ग्रेट सेंट श्री साईबाबा	मराठी	०-५०	३-००
२८)	श्री साईबाबा दि सुपरमेन	इंग्रजी	५-२५	३-००
२९)	शिरडी गाईड	इंग्रजी	१-५०	३-००
३०)	"	मराठी	१-५०	३-००
३१)	शिरडी गाईड	गुजराथी	१-५०	३-००
३२)	"	हिंदी	छपाई चालु	आहे.
३३)	स्वाध्याय	मराठी	०-९०	३-००
३४)	श्रीसाईलीला, अधिकृत मासिक मुख्यपत्र मराठी व इंग्रजी वार्षिक वर्गणी		१०-००	प्रत १-००

(क्वी. पी. ची पढत नाही)

अ. क्र.	फोटोचे नाव	फोटो साईज	किमत रु. पैसे	पो. व पॉकिंग रु. पैसे
१)	आशिर्वाद फोटो	१४"X२०'	१-६५	३-००
२)	"	१०"X१४'	१-१०	३-००
३)	"	७"X१०'	०-५५	३-००
४)	"	४"X५"	०-२०	३-००
५)	"	२"X३"	०-१५	३-००
६)	दगडावर बसलेले बाबा (रंगीत)	१४"X२०"	१-६५	३-००
७)	" (काळा पांढरा)	१४"X२०"	१-६५	३-००
८)	मूर्ती फोटो	१३"X१८"	२-७५	३-००
९)	"	१३"X१८"	१-००	३-००
१०)	द्वारकामाई कॅमेरा (रंगीत फोटो)	१०"X२०"	१-१०	३-००
११)	" (काळा पांढरा)	१०"X१४"	०-८५	३-००
१२)	कॅमेरा द्वारकामाई फोटो	९'X१२'	१-१०	३-००
१३)	" (रंगीत)	९"X१२'	१-६५	३-००
१४)	निळा	९X१३	०-७५	३-००
१५)	श्रीसाईबाबाचे पत्र्याचे कॅलेंडर	- - -	१६-००	८-००

मुद्रक : पांडुरंग भोरे, बॉम्बे नॅशनल प्रिन्टर्स प्रा. लि. ४२, जी. डी. आंबेकर मार्ग,
वडाळा, मुंबई ३१, संपादक व प्रकाशक : श्री. क. हि. काकरे, साई निकेतन,
डॉ. आंबेडकर रोड, खोदादाद सर्कलजवळ, प्लॉट नं. ८०४, बी. दादर मुंबई १४.

दरवेशाच्या भस्तवाल वाघाला द्वारकामाईत श्रीबाबांच्या हृस्ते
मुक्ती दिली गेली. द्वारकामाईतील वाघाची प्रतिकृती या घटनेचे
स्मरण करून देते.

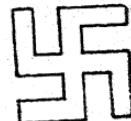
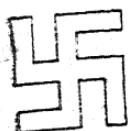
मे १९८४)

खास उदी विशेषांक

(किंमत १ रु.

श्री साईनाथ वाचनालय

२. साईबाबा जागरण
बी वार्षिक वस्त्राच लिंग
जगा लावाव सत्पथो । हाच साईलालची कृती ॥

साईलीला

श्रीसाईबाबा संस्थान,
शिरडीचे अधिकृत मासिक

: संपादक :

श्री. क. हि. काकरे
रिसिव्हर श्रीसाईबाबा संस्थान, शिरडी

: कार्यकारी संपादक :

डॉ. श्री. दि. परचुरे
एम. ए. पी. एच. डी.
(इंग्रजी आवृत्ती)

श्री. सदानन्द चेंदवणकर
(मराठी आवृत्ती)

श्रीसाई वाक्सुधा

वर्ष ६३ वे)

किंमत १ रुपया

(अंक २

श्रीसाईलीला मे १९८४

दूरध्वनी

श्रीसाई उदी महिमा विशेषांक

८८२५६१

: कार्यालय :

“ साईनिकेतन ”, प्लॉट नं. ८०४-बी, डॉ. आंबेडकर पथ, दादर. मुंबई-४०० ०१४.

वार्षिक वर्गणी रु. १०/- (ट.स.सह) किरकोळ अंक १ रु. फक्त.

जगा लावावे सत्पथी । हेचि साईंलीलेची कृती ॥

श्रीसाई वाक्सुधा

“स्वस्वरूपानुसंधान” ।
हे एक भक्तीचे मुख्य लक्षण ।
म्हणती वेदशास्त्र व्युत्पन्न ।
ज्ञानसंपन्न आचार्य ॥८७॥

पूजादिकीं प्रेमव्यक्ति ।
अर्चन भक्तीची हे रीती ।
ऐशी पारंशार व्यासोक्ती ।
भक्ति म्हणती ती एक ॥८८॥
गुरुप्रीत्यर्थ उपवन ।
पारिजातादि पुष्पावचय जाण ।
गोमय—सडा—संमर्जन ।
गुर्वगण झाडावे ॥८९॥

प्रथम स्नान संध्या करणे ।
गुरुदेवार्थ गंध उगाळणे ।
पंचामृत स्नान घालणे ।
धूपदीपार्चनेसी ॥९०॥
तदुपरी नैवेद्य समर्पणे ।
आरती धूपारती करणे ।
ऐसे जे सप्रेम घडणे ।
‘अर्चन’ नांव या सकळां ॥९१॥

- श्री साईसच्चरित् अध्याय १

मुविचार

ईशावास्यमिदं सर्व
पत किं च जगत्यां जगत् ।
तेन त्यक्तेन भुज्जीथाः
मा गृधः कस्य स्विद धन्तम्
—ईशावास्योपनिषद—१.

या जगती तलावर जे जे काहीं
आहे ते सारेच गतिसान आणि
सर्वच ईश्वराने व्यापलेले आहे.
त्याने दिलेले जे असेल । तेवढ्यानेच
तू उपभोग घे. कुणाच्याही धनाचा
तू लोभ घरु नकोस.

अनुक्रमणिका मे १९८४

(१) संपादकीय - श्रीबाबांची भेट - उद्दी (२) श्री. चंद्रकांत गरगटे (३) श्री. पु. कृ. धुपकर (४) श्री. अरविंद मजली (५) चिजया पाटील (६) श्री. सतीश रेणे (७) सौ. विनोदिनी राजपूत (८) श्री. राजेंद्र कदम (९) श्रीमती इंदुमति चौबल (१०) श्री. सच्चिदानन्द रोडे (११) सौ. निर्मला मालवणकर (१२) श्री. जगदीश शेळटकर (१३) सौ. आसावरी वायकूळ (१४) सरदार सी. एन. साठे (१५) सौ. चर्षा हजारे (१६) श्री. विलास सावंत (१७) कु. शुभांगी पावसकर (१८) श्री. पुंडलिक सोनावणे (१९) सौ. कुमुदिनी टिळक (२०) श्री. नारायण चोरगे	(२१) सौ. उषाताई मुळे (२२) सौ. मालती रेणे (२३) श्री. अवधूत पोतदार (२४) सौ. सु. र. हटोळकर (२५) श्री. डी. एन. कुलकर्णी (२६) सौ. शिलाबेन पाटील (२७) श्री. देवेंद्रसिंह जमादार (२८) सौ. हिरावाई अनारडी (२९) श्री. किरणकुमार नाईक (३०) प्रतिभा शर्मा (३१) श्री. ग. स. परब (३२) श्रीमती अनसूया सुबालकर (३३) श्री. भिकाजी महाडिक (३४) सौ. अनिता आजगावकर (३५) मंजय कुभार (३६) श्रीमती सुमित्रा पाटणकर (३७) श्री. सत्यवान गायकबाड (३८) मृदुला आंबे (३९) सौ. रत्ना पवार (४०) सौ. ज्योती जोशी

श्रीसाईबाबांची साक्षात् भेट-उदी

७ खुपार्कीय ७

सत्य हे कल्पिताहन अद्भूत असते
असे म्हणतात पण आमची तर पक्की
खात्री आहे की वरील म्हणीपेक्षाही
श्रीसाईंची शक्ती ही फार महान
जबरदस्त अशी शक्ती आहे. या
शक्तीने सारे चराचर व्यापून टाक-
लेले आहे. श्री साईबाबांचे भजन,
भक्ती, नामस्मरण, मूर्तीचे वा तस-
दिरीचे दर्शन व श्रीसाई उदीचे लेपन

यात खरोखरीच दिव्य शक्ती आहे. शिरडीची यात्रा भक्त करतात ते केवळ
नयनरस्य श्री बाबांच्या मूर्तीचे, समाधी स्थानाचे दर्शन घेण्यासाठी व येताना
बाबांच्या साक्षात् भेटीची म्हणजे उदीची. आपल्याबरोबर उदी ते घेऊन येतात
व दररोज नित्य नेमाने ती लावतात, किंचित तोंडातही टाकतात अमृततुल्य ती
आहे म्हणून जीभेवर ती लावतात.

श्री बाबांची उदी म्हणजे अंगारा – राख ही धुनीमाई पासून प्रसवलेली
आहे व आजही प्रसवत आहे व ती अखंड तेथूनच प्रसवत रहाणार आहे.
श्री. बाबांच्या कारकिर्दींत व त्यांच्या पश्चात ती गोणीच्या गोणी, पोतीच्या पोती
लोकांस – भक्तांस पुरविली गेली होती व पुरविली जात आहे. ही धुनी श्रींनी
स्वतः आपल्याजवळ असलेला चिमटा जमिनीवर आपटून योग सामर्थ्याने प्रज्वलीत
केली व ती सुमारे ७०-७२ वर्षांपूर्वी केली व त्यावेळेपासून ती सतत पेटत आहे.
घुमसत आहे. ही धुनी जिथे प्रज्वलीत केली त्या स्थानाला बाबांनी ‘द्वारकामाई’
असे संबोधले. ही द्वारकामाई म्हणजे बाबा तिथे येण्यापूर्वी शिरडी गावातील
मोडकी-तोडकी जीर्णाविस्थेत असलेली मशीद होय.

बाबा या मशिदीत रहावयास आल्यावर दिवसा ते इकडे तिकडे जात पण
रात्री द्वारकामाईतच राहात. कुणे नेले तर मग जात. लोकांना औषधोपचार
सांगत, करत व देत रोग्यांची सेवा-सुश्रुषा ते करीत दीन दुःखीतांच्या उपयोगी
ते पडत. पण त्याबद्दल त्यांनी कुणाकडूनही एक छदम, देखील घेतला नाहीं,

कित्येक प्रसंगी तर रोग्यांची सेवा सुश्रुषा योग्य प्रकारे होत नसली तर स्वतः जाऊन ते तिथे त्याची सेवा करीत. पुढे पुढे त्यांनी औषधपाणी देण्याचे बंद केले व आपल्या धुनीतील उदी-अंगारा ते देऊ लागले. एकदा बाबा काका दीक्षितांना म्हणाले, “काका पूर्वी मी लोकांना औषध देत असे. पुढे औषध देणे सोडले आणि हरी हरी करू लागलो आणि हरी हरी करता-करता हरी भेटला.”

बाबा स्वतः धुनीमाई साठी दूर दूर जाऊन जंगलातून भोठमोठी लाकडं आणत व ती धुनीत टाकून त्या लाकडांची झालेरी राख - अंगारा- उदी सर्वांस देत व कपाळास दोन भुवयांच्या मधोमध (१७ वी कला) जोराने लावीत असत.

ही बाबांची उदी आपणास काय सांगते व काय शिकवते?

तर देह हा पंच महाभूतांचे काष्ट आहे!

देहही पंचभूतांचे काष्ट । भोग भोगावया अवशिष्ट ।

भोग सरता पडेल निश्चेष्ट । होईल विस्पष्ट ही राख ॥

बा मानवां! देहाची अशीच राख होणार आहे तरी सावध रहा. महाभाया, माया, आदिमाया यांच्या काटेरी कुपणाने हे विश्व चोहोबाजूनी वेष्टिलेले आहे. ब्रह्मसत्य, ब्रह्मांड अनृत याची जाणीव ही उदी देत असते.

शिरडीतील धुनीमाई मध्ये बाबांनी आत्म परमात्म तस्व ओटून गोर गरीब दुःखी-कष्टी सर्व जीवांकरिता त्यांच्या जीवनाकरिता अखंड प्रज्वलीत करून ठेवलेला हा अरनी व त्यामधून बाहेर येणारी उदी म्हणजेच आज बाबांनी आपल्या भक्तांसाठी प्रत्यक्ष दिलेली भेट व आशीर्वाद होय असेच म्हटले पाहिजे.

मनुष्य देही ब्रह्मप्राप्ती । ते देहभाव नसावा चित्ती ।

विदेहत्वे परमार्थ गती । विवेक मद्युक्ति निज पुरुषार्थ ।

वरदेहा ऐसे गोमटे । शोधितां त्रैलोक्य न भेटे ।

आणि देहा ऐसे बोखटे । अत्यंत खोटे आन नाहीं ॥

बोखटे म्हणून न त्यागावे । तरी मोक्ष सुखा नागवावे ।

गोमटे म्हणून भोगावे । ते अवश्य जावे अधःपाता ॥

हे भोगावे न त्यागावे । निज पुरुषार्थ लागावे ।

भगवन्मार्गी लावावे । तरीच सुखा ॥

ही जीवनमुक्ती स्थिती संपादणे हेच जीवित साफल्य आहे आणि ही अवस्था देहाला प्राप्त ज्ञात्यावर विश्वचैतन्यामध्ये आत्मचैतन्याची ज्योत मिळून जावी म्हणजे सर्व भेदभाव नव्ह तो.

बाबांची उदी म्हणजे दुसरे तिसरे काही नसून या कलीयुगातले कुठल्याही साध्य असाध्य रोगराईवरचे जालीम औषध आहे असेच म्हटले पाहिजे.

श्री साईबाबांच्या या उदीची प्रचिती लाखो लाखो भक्तांना आजवर आलेली आहे. बाबांच्या या असामान्य भेटीबहूलचे आपापले अनुभव भक्तांनी पाठविले त्यातून काहीं निवडक अनुभव वेचून ते या खास उदी अंकात समाविष्ट केले आहेत. बाबांच्या मौलिक भेटी बहूलच्या उदीवर काही चांगल्या कविता पण येथे देत आहोत. आमच्या वाचकांना हा उदी अंक वाचनीय व संग्राह्य वाटेल अशी अपेक्षा करावयास हरकत नाहीं.

जयसाईराम

श्री साईलीलाचे यंदाच्या वर्षातील
तीन खास अंक

गुरुपौर्णिमा विशेषांक

ता. १ जुलै १९८४ रोजी प्रकाशित होईल

विजयादशमी विशेषांक

ता. १ ऑक्टोबर १९८४ रोजी प्रकाशित होईल

दिवाळी अंक

ता. १ नोव्हेंबर १९८४ रोजी प्रकाशित होईल

उदी दिव्यत्वाची शक्ती

-श्री. चंद्रकांत श्रीराम गरगटे
३९९, गुरुवार पेठ,
सातारा - ४१५००२.

० उदी ही दिव्यत्वाची शक्ती आहे. उंदीमध्ये इतके दिव्य सामर्थ्य आहे की, असाध्य गोष्ट साध्य करणारी ती संजीवनी आहे.

उदीला कोणी अंगारा म्हणून संबोधतात तर कोणी भस्म समजतात तर कोणी विभती म्हणून, तर कोणी राख समजतात.

संतार हा उद्दीपनात आहे. मानवी देह हा नश्वर आहे. देहाचे पतन ज्ञात्यानंतर त्याची राख बनते. हे मर्म लोकांच्या लज्जात यावे म्हणूनच श्री साईबाबांनी लोकांना उदी औपध म्हगून देग्यास सुरुवात केली. बाबांच्या दर्शनास जे जे लोक शिरडीस जात असत त्यांना साईबाबा प्रसाद म्हणून उदीच देत असत.

साईबाबा हे शिरडी येथील एका लिंबाच्या झाडाखाली इ. स. १८३८ मध्ये बालहपात प्रगट झाले. भारत भूमीचा उद्घार करण्याकरिता त्यांनी आपला देह शिजविला. आपल्या अमृतवाणी मधून लोकांना भक्तीमार्प शिकविला. दि. १५ आक्टोबर १९१८ रोजी त्यांनी आपले अवतारकार्य संपविले.

साईबाबा आज जरी हयात नसले तरी त्यांची आठवण म्हणून उदी आज महान कार्य करीत आहे. साईबाबा हयात असतांना त्यांनी आपल्या पवित्र हातांनी धुनी पेटविली होती. ती पवित्र धुनी आजही रात्रिदिवस आपणास पेटलेली दिसते. शिरडीमध्ये हजारो लोक (भक्त) येतात व जातात. जातांना सर्वजण आपल्या-वरोवर उद्दीपेऊन जातात. तरीगण उझी कधी कमी झालेली नाहीं अथवा उदी-मधील दिव्यत्वाची, सामर्थ्याची शक्ती कमी झालेली नाही. भक्तांची दुखे, संकटे, अडचणी सर्व कांही नष्ट करून लोकांना सुख समृद्धीचे जीवन देणारी उदी ही अौरकिक, चिरंतन लाभलेली महान अशी दिव्यत्वाची शक्ती आहे.

एक दश एका सावकाराने एका गरीब बाईंचे शेत कर्जापिटी गडप केले. त्या बाईंनी त्या सावकाराकडून थोडेसेव कर्ज घेतले होते. परंतु त्या बाईंचे मोठे शेत

सावकाराने आपल्या ताब्यात घेतले. ही घटना सर्वंत्र समजली. त्या बाईच्या घराशेजारी काही न्यायासाठी झटणारी मंडळी रहात होती. त्या लोकांना बाईची कीव आली. तिच्या बद्दल दया—सहानुभूती निर्माण झाली. त्या बाईना त्यांनी सावकारा चिरुद्ध खटला भरण्यास सांगितले. त्या प्रमाणे खटला भरला. परंतु कोटीत देखील त्या बाईची फजिती होऊ लागली. तेव्हां त्या बाईना कोणा एका व्यक्तीने सांगितले की, तु शिरडीस जा व श्री साईबाबांचे दर्शन घेऊन ये म्हणजे सर्व काहीं टीक होईल.

त्या प्रमाणे त्या बाई शिरडीस गेल्या. श्री साईबाबांचे दर्शन घेतले. त्यानंतर श्री साईबाबांनी त्या बाईना उदी-प्रसाद दिला. रोज सकाळी स्नान केल्यानंतर उदी कपाळास लावण्यास सांगितले. तशा प्रकारे त्या बाईचा नित्यनेम चालू झाला. त्या बाई रोज श्री साईबाबांचे ध्यान करीत असत. हा त्यांचा नित्य-नेम चालू असतानाच कोटीतील तारखेचा दिवस उजाडला. त्या बाई कोटीत गेल्या. कोटीतील न्यायमूर्तीनीं त्या बाईच्या बाजूने न्याय मिळवून दिला, व तिचे शेत तिला परत मिळवून दिले.

श्री साईबाबा हयात असताना जे काहीं भक्त शिरडीला दर्शनार्थ जात असत. त्यांच्या मनातील हेतू साईबाबा अंतर्ज्ञानाने ओळखत असत. त्या प्रमाणे त्या भक्तांची कामना फलद्वय होत असे, पूर्ण होत असे. श्री साईबाबा त्या भक्तांना प्रसाद म्हणून उदी देत असत.

श्री साईबाबांचा कृपाहस्त सतत भक्ताच्या पाठीशी आहे त्या प्रमाणे उदीमध्ये त्यांच्या कृपेची दिव्य शक्ति आहे.

श्री साईबाबांनी आपल्या भक्तांना श्रद्धा व सबुरीची महान शिकवण दिली. साईबाबांची उदी जर भक्तीभावाने, श्रद्धेने भक्ताने कपाळी लावली तर त्याचे इच्छित पूर्ण झाल्याशिवाय रहात नाहीं.

श्री साईबाबांची उदी ही दिव्यत्वाची शक्ती आहे, परंतु साईबाबांचा कृपाहस्त आशिवाद अक्षय व चिरंतन असा आहे.

श्री साईबाबांची लीला अगाध आहे. त्यांच्यापुढे जो भक्त न तमस्तक होतो, त्या भक्ताचा दृढ आणि भक्तिम आधार तेच आहेत. श्री साईबाबांच्या कृपेचा वरदहस्त सदैव भक्ताच्या पाठीशी राहो हीच श्री साईचरणी प्रार्थना!

मानव धर्म हाच समता धर्म

—श्री. पु. कृ. धुपकर.

२१७-६, जवाहर नगर,
गोरेगाव, मुंबई ४०० ०६२

० वैदिक धर्माच्या नावाखाली जपजाप्य, व्रतवैकल्य, होमहवन वगैरे बाह्य विधींना विशेष महत्त्व अखिल भारतात दिले जात होते. खन्या सनातन धर्माच्या सत्य तत्त्वांचा गुंडाळा करून ठेवला गेला होता, त्यामुळे हिंदुधर्म व त्यातील बहुमोल अशी श्रेष्ठ तत्त्वे सामान्य जनांपर्यंत पोचू शकली नव्हती. अर्थात वर्णश्रम धर्माची कृत्रिमता वाढीला लागली होती. अशावेळी धर्म रक्षणासाठी याच महाराष्ट्रातील संतानी उघड उघड धार्मिक बंड उभारले व भागवत धर्माची द्वारे सर्व समाजासाठी संताड उघडी ठेवण्याचे महान कार्य केले. श्री नामदेव महाराज व श्री ज्ञानेश्वर महाराज हथांच्या समकाळातील सर्व समाजातील अनेक स्त्रीपुरुष संतानी समताधर्म व मानवधर्म प्रत्यक्ष कृतीने वाढविला. त्यांच्याकाळी महाराष्ट्राच्या दुर्भाग्याने मुसलमानी राज्य आले होते. राज्यकर्ते राज्यप्रसाराच्या बरोबरीनेच धर्म प्रसाराचे कार्य हव्या त्या प्रकारांनी करीत होते.

अशा परिस्थितीत धर्माच्या नावांवर कृत्रिम उच्चनीच भाव निर्माण करणारे रुढी परंपरागत भेदभाव हिंदुसमाज व हिंदुधर्म हथांच्या न्हासास कारणीभूत होत होते.

अशा काळात हिंदुसमाजाच्या ऐक्यासाठी श्री एकनाथ महाराजांनी महान धारिष्ठ्य दाखविले. पैठण येथे प्रत्यक्ष महारावाडात जाऊन राणु महाराच्या घरात बसून त्यांनी राजरोसपणे अन्नग्रहण केले. संतश्रेष्ठ तुकाराम महाराजांनी तर आपल्या अभंगवाणीने महाराष्ट्रातील शहरे, गाव, खेडी इतकेच नव्हे तर ज्या ज्या ठिकाणी मनुष्यवस्ती आहे अशा दन्याखोरी सुद्धा भवित व समभाव हथांच्या प्रभावाने हलवून सोडली होती. महाराष्ट्रीय संतांचे धर्म प्रसाराचे व राष्ट्रोद्धाराचे कार्य तेराव्या शतकापासून ते सतराव्या शतकापर्यंत अव्याहत चालू होते. परकीय मुसलमानी राज्यकर्त्यांनी शोकडो वर्षे भारतावर सत्ता गाजविली. हिंदुस्थानचा कानाकोपरा सुद्धा त्यांनी आपल्या आसुरी लालसेने व्यापून टाकला. धर्मातीर व राजकीय सत्ता हजारी कात्रीत भारतांचे भवितव्य सापडले होते. राज्यसी

वृत्तीच्या जुलूमामुळे त्या सत्तेने भारताची जण कंबरच मोडली होती. जुलूम करणे हा जण जन्मसिद्ध हक्कच! असल्या बेफाम वागणुकीमुळे त्या सत्तेने हिंदुधर्म व हिंदुसमाज हचांना त्राही भगवान करून सोडले होते.

अशावेळी श्री छत्रपती शिवाजी महाराजांनी हिंदुस्थानचे स्वातंत्र्य व हिंदुधर्म हचाच्यासाठी स्वराज्याचे आवाहन केले. महाराष्ट्राच्या पुण्यभूमीत श्री समर्थ रामदासांनी “जयजय रघुवीर समर्थ” हचा धर्म गर्जनेने रामभक्तीचा प्रसार सर्वत्र केला. भारतातील इतर कोणत्याही प्रांतास जे शक्य झाले नाहीं ते एक महाराष्ट्राने केले. अशा हचा महाराष्ट्रात साईबाबा आले. कारण महाराष्ट्र ही संतांची समताभूमी, योग्यांची कर्मभूमी व वीरांची रणभूमी आहे. महाराष्ट्राच्या इतिहासात नंगर जिल्ह्यास अनेक दृष्टीने महत्त्व आहे. वेदान्त तत्त्वज्ञान संस्कृत भाषारूपी किल्ल्यांत अडकून पडले होते. अशावेळी श्री ज्ञानेश्वर महाराजांनी ते उघड्यावर ओढून आणले व भराठी भाषेच्या लोकांनी शोभविले.

केवळ जनहितासाठी ते चव्हाटचावर मांडले आणि त्याच्याद्वारे जातपातीच्या व उच्चनीचतेचा कृत्रिम भेदभाव गाडून टाकण्याचे महत्त्वाचे कार्य केले. परमेश्वर-प्राप्तीचा दैवी हक्क सर्व मनुष्य प्राण्यास सारखाच आहे, त्यात उच्चनीचतेचा कृत्रिम भेदभाव मुळीच आडवा येत नाहीं. इतकेच नव्हे तर स्त्री-पुरुष असा फरकही परमेश्वर प्राप्तीच्या हक्कात मानला जात नाहीं. हचा बाबांच्या श्रेष्ठ मानवता धर्माची सुरवात श्री ज्ञानेश्वर महाराजांनी नेवासे गावी “श्री ज्ञानेश्वरी” हा ग्रंथ लिहून केली. महान योगी चांगदेव महाराज हचांचे समाधिस्थान पुण्यांबे येथे आणि पौराणिक काळातील ऋषीच्याही समाधि कोपरगांव येथे शिरडी हचा गावाजवळ आहेत. हचा खेरीज नाथ पंथांतील सुप्रसिद्ध अशा अनेक योग्यांची समाधिस्थाने हचा जिल्ह्यांत बरीच आहेत.

श्री साईबाबांनी अखिल भारतातील लोखो खेडी सोडली व शिरडी येथे येऊन आपले अवतार कार्य पूर्ण केले, हचा महत्त्वाच्या गोष्टीच्या मुळाशी त्यांचे निश्चित असे ध्येय होते. महाराष्ट्रात त्यांचे मुख्य ध्येय म्हणजे अधर्मरूपी राक्षसाचा नायनाट करून समाजात ऐक्य, न्याय, नीती, मानवता धर्म व सर्वत्र समभाव हचांचा प्रसार करणे, हचा ध्येयासाठीच ते हचा भागात येणे शक्य आहे. साधेभोळे भाविक शेतकरी, सोनार, शिषी, भिल अस्पृश्य आदि सर्व खेडूत हेच बाबांचे आरंभीचे भक्त! श्रीसाईबाबांचे वाढते वैराग्य, चेहऱ्यावरील अप्रतीम दैवी तैज व परमेश्वरांवरील अद्भुत निष्ठा हचामुळे ते दिव्यसेदिवस अंधिकाधिक लोकप्रिय

होऊ लागले. आलेल्या भक्ताकडे श्रीबाबा नुसते पहात, कोणाशीही विशेष बोलत नसत. ते स्वतःच्या इच्छेनुसार वागत. परंतु सर्व प्राणीमात्राकडे सम भावनेने पाहात. साखर काहीं मुग्यांना आमंत्रण देत नाहीं, त्याच तिच्यासाठी हवे ते कष्ट सोसून जातात. श्री बाबांची वाढती तपश्चर्या पाहून त्या अडचणीच्या स्थानी देखील लोकांची विशेष गर्दी होऊ लागली.

श्री बाबांच्या प्रसिद्धिकाळांत एक मुंबईकडील गृहस्थ दर्शनास आले. त्यांनी भक्तीभावाने बाबांच्या चरणी मस्तक ठेवले. श्रीबाबांनी त्यांच्या कणाळाला उदी लावून डोक्यावर वरदहस्त ठेवला. हच्यामुळे त्या गृहस्थाची पांचावर धारण बसली. कारण तो जातीने चांभार होता. त्याकाळी खेड्यांतील स्पृश्यांच्या अस्पृश्यांबद्दलच्या भावना फारच विचित्र होत्या. चांभाराने द्वारकामाईत जाऊन श्री बाबांचे दर्शन घ्यावे हे त्याने केलेले महापाप आहे. असे कर्मठ बोलू लागले. त्याबाबत श्रीबाबांकडे तकारही करण्यांत आली. श्रीबाबांनी त्या चांभार गृहस्थास द्वारकामाईत परत बोलावले. व इतर मंडळींस सांगितले की, देवाच्या दरबारांत भेदाभेद मानणे हेच महापाप आहे. देवाचे नांव घेण्यास व त्याच्या मंदिरांत जाण्याचा प्रत्येक मनुष्यास हक्क आहे. अवधी त्याची लेकरे आहेत. मनुष्याने धर्माचे बाबतीत भेदाभेद ठेऊन वागावे हे देवास कधीही मान्य होणार नाहीं. हच्या गृहस्थाने द्वारकामाईत येऊन दर्शन वेतले हथांत त्याचे काहींही चुकले नाहीं. हच्या विषयावर श्री बाबा तासभर बोलत राहिले. समाजांत समभाव निर्माण करण्यासाठी अधिकार वाणीने असा उपदेश करीत. श्री बाबांस अवतार मानून त्यांच्यावर पूर्ण श्रद्धा ठेवणारे अनेक उच्चरण्यिं ब्राम्हण शिरडी येथे होते. अशा सर्व भक्तांस ते द्वारकामाईत एकाच पंक्तीस बसवित. दुपारच्या आरतीच्या वेळी नैवेद्य म्हणून अनेक जातीच्या लोकांकडून ताटे येत ताटांतील पोळ्या श्री बाबा स्वहस्ते एकत्र करीत व त्या बडेबाबा हच्या फकीराला कुसकरण्यास सांगत. व नंतर स्वहस्ते त्या सवांस वाढीत. सर्वजग बाबांच्या हातचा प्रसाद आनंदाने व प्रेमाने खात. “हे देवाचे स्थान आहे” येथे भेदाभेद, स्पृश्य, अस्पृश्य असे मानू नये. देवापाशी सर्व सारखेच असतात.

श्री बाबांची आरती द्वारकामाईत रोज दुपारी होत असे. आरतीच्यावेळी, ब्राम्हण व इतर काहीं सुशिक्षित स्त्रिया सरळ द्वारकामाईत जात. एका प्रसंगी व्यवस्थित कपडे केलेली एक बाई सभा मंडपाचे दाराशी उभी होती. ती खरगपूर येथून मुद्दाम श्री बाबांच्या दर्शनाला आली होती. ती जातीने महारोण असल्यामुळे

मुद्दाम बाहेर उभी होती. तिची अंतःकरणपूर्वक आंशी इच्छा होती की, प्रत्यक्ष बाबांचे पाय धरावे. परंतु रुढीची लोहर्शूखला मनांत आडवी येत होती. त्यामुळे ती दुःखी मनाने दुरून सर्व पहात होती. श्रीबाबाना सर्वांच्या मनातले समजत होते. कोण कशा बुद्धीने आपल्या दर्शनास येतो! हे जाणून श्री. बाबांनी डॉ. पिल्ले हृथांना आज्ञा केली की, त्या बाईस द्वारकामाईत घेऊन या. ती बाई द्वारकामाईत आली. तिने श्री बाबांच्या चरणावर मस्तक ठेवले व तिच्या डोळ्यांतील आनंदाश्रूनी श्री बाबांचे चरण भिजले. तिला खूप आनंद झाला. नंतर श्री बाबांनी तिला इतर बायात थांबण्यास सांगितले. आरती आटोपल्यावर ही परिस्थिती कै. जोगांना कळली. हृथाबाबत त्यांनी श्री बाबांस विचारले. श्री बाबांनी उम्हा असलेल्या बायांकडे हात करून एकाच वाक्यात सांगितले “हृथा बायात व हृथा महार बाईत काय फरक आहे तो फक्त सांगा, कै. जोग पुढे काहींच बोलले नाहींत. भजन म्हणून पोट भरणारे चार महार एकदा द्वारकामाईत आले. भजनासाठी त्यांनी परवानगी मागितली. श्री बाबांनी समोरच्या भितीपाशी बसा व तुमचे भजन चालू द्या. भजना नंतर श्रीबाबांनी कै. केळकरांना आज्ञा केली की, हृथांना प्रत्येकी चार वार कपडा द्या. कै. केळकरांनी कपडा आणला व तो त्या महाराच्या अंगावर दुरूनच फेकला. हे पाहतांच श्रीबाबा जागेवरून उठले त्यांनी कै. केळकरांचा हात आपल्या हातांत धरून तोच कपडा त्यांच्या हाताने त्या महारांच्या अंगावर घातला व ते म्हणाले “हरी भजन करणारे असूनही तुम्ही विटाळ धरतां? प्रत्येक मनुष्य प्राण्यास जन्म देणारा एकच परमेश्वर! सर्व त्याचीच लेकरे आहेत. आपण अशा भेदभावाने घागलो तर ते परमेश्वरांस आवडेल काय?” वरील दोन्ही घटना घडल्या त्यावेळी श्री सगुणराव मेरू नाईक हजर होते श्री बाबांनी कोणालाही दर्शनास मनाई केली नाहीं त्यांचे जवळ कुठलाच भेदभाव नव्हता सवांचा आत्मा एकच आहे सर्व जग परमेश्वराचे आहे तुम्ही आज आहांत उद्या नाहीं. कोणाचेही मन दुखवू नये. कोणीही नीच नाहीं जो तो आपल्या पूर्व कर्माची फळे भोगतो. आपणच हृथा जाती निर्माण केल्या आहेत. त्यात गुरफटून न राहता नामस्मरण करावे व जन्माचे सार्थक करून घ्यावे. हा श्री बाबांचा उपदेश आपण किती आचरणात आणतो आहेत?

साईकृपा जयावरी देव तयाचा कैवारी

—श्री. अरविंद न. मजली. बी. कॉम., बी. एड.

सभासद ओम श्री साईसमाज,

टिळकवाडी, बेळगाव, ५९० ००६.

० मी व्यवसायाने एक शिक्षक असून गेली ४० वर्षे साईं सेवा मनोभावे करीत आहे. माझे परमपृज्य घडील कै. नरहर विष्णू मजली हे पण परमभक्त होते व आपल्या निधनाच्या दिवसांपर्यंत ते साईं मंदिरात जाऊन परमप्रिय बाबांचे दर्शन व उदीप्रसाद सेवन करीत. मी साईं मंदिर विश्वस्थ स्थेचा एक सभासद आहे. व मंदिराच्या कायति सक्रिय सहभाग घेत असतो. मला श्री साईबाबांचा प्रेमळ अनुभव नुकताच आला व बाबांच्या प्रेमळ कृपाप्रसादाने एका मोठ्या संकटातून बचावलो.

बुधवार तारीख ८-२-१९८४ रोजी नेहमीप्रमाणे शाळा आठोपुन मी घरी येत होतो. वेळ साधारण ५ च्या सुमाराची होती. शांतचित्ताने व डाव्या बाजूने सावकाश सायकल चालवित येत होतो. त्याचवेळी पाठीमागून येणाऱ्या सिटी बसने जोरात ठोकर दिली. एकक्षणभर काय झाले कळलेच नाहीं. सायकलच्या पुढच्या चाकाला ठोकर बसल्यामुळे डावा पाय जवळजवळ लोंबू लागला व बघता बघता शुद्धी हरपू लागली तोंडाने साईनामाचा उच्चार करीत पडलो. बघता बघता भोवती गर्दी जमली. त्यातले एक सज्जन मित्र श्री. दाते वकील यांना माझी ओळख लागली, व त्यांनी सर्व सूत्रे आपल्या हातात घेतली, व एका रिक्त घालून अस्थितज्ज डॉ. छत्र्यांच्या हास्पिटलमध्ये नेले. प्रश्न होता मार कुठे लागला आहे याचा थोड्याशा शुद्धीत व थोड्या बेशुद्धावस्थेत लक्षात आले की माझी बायको व मुलगी चि. अपर्णा साईबाबांची उदी सर्वत्र लावत आहेत. डॉक्टरांनी, संपूर्ण तपासले व मोठ्या आनंदाने सांगितले की फक्त डाव्या पायाचे हाड मोडले आहे व बाकी सर्व सुरक्षित आहे. त्याच रात्री प्लॅस्टर घालण्यात आले. दुसऱ्या दिवशी मंदिरातील व्यवस्थापक श्री. बाबा नाडकर्णी व माझे मित्र गजानन शेट्टी घावून आले. साईबाबांचा प्रसाद, उदी व प्रार्थना म्हणून मला धीर दिला व दोन दिवसांत डिसचार्ज मिळाला.

तरीपण मला अनेकदा अनुभव आला. आपल्या प्लॅस्टर केलेल्या पायावर कोणीतरी प्रेमाने हात फिरवित आहे असा भास झाला. ही सारी बाबांची महिमा. बाबा आपल्या भक्तांच्या संकटकाळी धावून येतात. त्यांचे संकट निवारण करतात. प्रत्यक्ष जीवावर बेतलेले संकट फक्त पायांवर निभावावे यालाच म्हणावे प्रचिती. “जरी हे शरीर गेलो मी टाकून तरी मी धावेन भक्तांसाठी” देवा प्रभो साईबाबा अखंड असावा व तुझ्या सेवेचा व वृद्ध मातोश्रीची सेवा करण्याची अखंड संधी मिळावी हीच साई चरणी प्रार्थना!

श्रीसाईबाबाच्या करुणेचा एक अथांग अनुभव

—विजया पाटील

२०३ लक्ष्मी निवास,
शिवाजी पार्क, रस्ता नं. ५
मुंबई — ४०० ०१६.

“जरी हे शरीर गेलो मी टाकून ॥ तरी मी धावेन भक्तांसाठी ॥

“नित्य मी जिवंत जाणा हेच्चि सत्य ॥ नित्य घ्या प्रचीत अनुभवे ॥

हे श्रीसाईनाथांचे शब्द अक्षरः खरे झालेले आपल्याला दिसून येतात. आज जगाच्या सब कानाकोपन्यात श्रीसाईचे भद्र पसरले आहेत; आणि त्या सर्वांना श्रीसाईबाबांच्या वचनांची प्रचिती आलेली आहे. श्रीसाईची मनोभावे प्रार्थना केल्यावर, त्यांची करुणा भाकताच श्रीसाई सर्वांचे दुःख दूर करतात. आम्हांलाही श्रीसाईच्या अथांग करुणेचा असाच अनुभव आला.

गेल्या वर्षीच्या श्रावणातली गोष्ट. धुवांधार पाऊस पडत होता. श्रावण संपायला १०—१२ च दिवस राहिले होते. त्यानंतर येणार होता भाद्रपद. श्री गणेशांचे आगमन होणार होते. आमच्या वरातही श्रीगणेशांचे मंगल आगमन होणार होते. आम्ही सर्व त्या तयारीत होतो. असे असतानाच एक दिवस माझ्या आईला अचानक थंडी वाजून ताप भरला. जोराची सर्दी झाली. छातीमध्ये कफ भरला. प्रथम घरगुती उपचार करून पाहिले पण थंडी व ताप कमी होईना

तेव्हां आईला डॉक्टरचे औषध सुरु केले आमच्या फॅमिली डॉक्टरांनी आईला स्ट्रॉन्ग अँटीबायोटिक्सच्या गोळचा वगैरे देऊन दोन दिवसात बरे केले त्या गोळचांनी आईचा ताप व थंडी वाजण् या गोष्टी दूर झाल्या परंतु तिला फार अश तपणा आला; आणि त्यातून तिला मूळव्याधीसारखी दुर्घर व्याधी जडली. फार वेदना होऊ लागल्या. रक्त पडू लागले. पोटात अन्न जाईना व त्यामुळे फार अशक्तपणा आला. आमच्या घरातील श्रीगणेशांचा उत्सव त्यातच पार पडला. आईच्या दुखण्याने जोर केला. तिच्या वेदना, दुःख पाहवत नव्हते. डॉक्टरना दाखवले होते. त्यांच्या गोळचा व औषधे चालू होती पण काहीच गुण येत नव्हता. मूळव्याधीचरील माहीत असलेले, लोकांनी सांगितलेले सर्व उपचार आम्ही करत होतो. त्याचबरोबर श्रीसाईची दिव्य उदी देखील माझी आई प्राशन करीत होती. परंतु त्या कशाचाच उपयोग होत नव्हता. शेवटी डॉक्टरांनी आँपरेशन करावे लागेल असे सांगितले. परंतु आँपरेशनची सर्वांना भिती वाटत होती. आँपरेशनशिवाय ही दुर्घर व्याधी बरी कशी होईल याचीच सर्वांना चिंता होती. यातच दोन—अडीच महिने निघून गेले. आईच्या वेदना दिवसेदिवस वाढतच होत्या व त्या माझ्याने पहावत नव्हत्या. अखेर एक दिवस संध्याकाळी श्रीसाईच्या फोटोसमोर मी उभी राहिले. त्यांना हात जोडले व श्रीसाईनाथांची कळवळून प्रार्थना केली. “साईबाबा, माझ्या आईला त्वरीत बरे वाटू दे. तिच्या वेदना, दुःख सर्व नाहींसे होऊ दे. आता आम्हां कुणालाच तिचे हे दुःख पहावत नाहीं. तिची तुम्हांला दया येऊ दे. तुमच्याशिवाय आता आम्हाला कोणाचा आधार? तुम्हीच आता आमचे सर्व काहीं! माझ्या आईचर कृपा करा. जर आईला बरे वाटले तर मी तो अनुभव साईलीलेमध्ये देईन”, या कळवळून केलेल्या प्रार्थने-बरोबरच श्रीसाईची उदी देखील घेतली जात होती.

त्याचबरोबर एका चांगल्या नाणावलेल्या डॉक्टरांची आम्ही आईसाठी अपौर्विक्मेंट घेतली. त्यांनी आईला तपासून औषध सुरु केले. त्या औषधांनी माझ्या आईला हळू हळू आराम पडू लागला. तिचे दुःख, वेदना हळूहळू कमी होऊ लागले साधारणपणे १५-२० दिवसात तिच्या प्रकृतीला खुपच आराम पडू लागला. घरातल्या घरात ती हिंडू फिरू लागली. ही सर्व खरोखर श्रीसाईनाथांचीच कृपा होय. ज्या दुःख व्याधीने माझी आई पिडीत झालो होती. त्या व्याधीतून श्री साईनीच तिची मुक्तता केली. श्रीसाईबाबांची लीला अगाज आहे. “जो जो मज भजे जैशा जैशा भावे। तैसा तैसा पावे मीही त्यासी” या श्रीसाईबाबांच्या अमर वचनाचा अनुभव आम्हां सर्वांना आला, आणि म्हणूनच हा अनुभव सर्वांना कळावा. म्हणून साईलीलेत देत आहे.

साईबाबांची उदी म्हणजे अमृत संजीवनी

—श्री. सतीश अ. रेडे.
बी. ए. ऑनर्स, डी. पी. एम्.
अ-६, दुसरा मजला,
वाय. एम्. सी. च्या मागे,
अंधेरी (पश्चिम), मु. —५८

० श्री संगुरु साईबाबांच्या आशीर्वादाने माझी वहिनी सौ. सीमा कुलकर्णी हिला दिड चर्षापूर्वी पुत्ररत्न ज्ञाले. त्यावेळी डिलीव्हरी नार्मल न होता आँपरेशन श्री. बाबांच्या कृपेने सुखरूप ज्ञाले. तदनंतर लगेच माझी बहीण गरोदर राहिली. मेडिकल शास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे आँपरेशन केल्यानंतर एखादी स्त्री लगेच गरोदर राहिली तर परत नार्मल डिलीव्हरी होणे कठीण व अशावेळी डॉक्टर जास्त रिस्क न घेता आँपरेशन करतात. आमच्या अंधेरी येथील प्रसिद्ध डॉक्टर श्री. प्रधान यांनी तर माझ्या भगिनीला कसलीच चिता करू नकोस व सगळं सुखरूप होईल असा दिलासा दिला व डिलीव्हरी तारीख आँकटोबर १९८३ मध्ये दिली होती.

माझा तसा माझ्या भगिनीचा व त्यांच्या घरातल्या वडीलवान्या माणसांचा श्री. संदगुरु साईबाबांवर फारच विश्वास. मी माझ्या बहिणीला दररोज पाण्यातून श्री बाबांची उदी घ्यावयास सांगितले व त्याप्रमाणे माझी वहिण सौ. सीमा कुलकर्णी नित्य नियमाने घेत असे. मधल्या काळात माझ्या बहिणीचा आत्मविश्वास वाढावा म्हणून मी कै. श्री. र. स. जुन्नरकरांनी लिहिले “मैशिदीत प्रकटला परमेश्वर” हे पुस्तक वाचावयास दिले. शेवटी आँकटोबर १९८३ उजाडला. श्री संदगुरु साईबाबांचे महानिर्वाण होऊन दसन्याला पासष्ट वर्षे पूर्ण झाली. मला मनात घाटले की माझी भगिनीला चिजया दशमीला हॉस्पिटलमध्ये जावे लागेल. परंतु दुसऱ्या दिवशी पहाटे मी माझ्या डाके कॉलनीच्या रूमवर असतांना आमचा नोकर माझ्या घरी आला व मला सांगू लागला भाऊ, ताईना हॉस्पिटलमध्ये नेल. मी मनात म्हटले की आईने माझ्या बहिणीला श्री बाबांची उदी लावली असेल का? असा विचार करीत मी माझ्या वडील बंधूंच्या घरी (जे डॉक्टर आहेत) डी. एन. नगर, अंधेरी येथे गेलो. तेथे जाताच मी माझ्या बहिणीला प्रश्न केला की आईने सौ. सीमाला उदी लावली कां? बहिणी मला म्हणाली

उदी लावली की नाही माहित नाही परंतु कुलस्वामीनी श्री शांतादुर्गेला नारळ ठेवला तो मला माहित आहे -

नंतर ठीक आठ वाजता माझे डॉक्टर बंधू डॉ. दिलीप रेगे हॉस्पीटलमधून आले व सौ. सीमाची नार्मल डिलीबहरी झाली असे सांगू लागले. परंतु मी मनात म्हटले की श्री बाबांनी नवकीच काहीतरी चमत्कार केला असेल व खरोखरच श्री साईस्त चरित्रामध्ये सांगितल्या प्रमाणे आमच्या बहिणीच्या बाबतीत चमत्कार श्री बाबांच्या उदीमुळे घडला होता व नंतरची सगळी माहिती माझ्या आईकडून हॉस्पिटल मधून आल्यावर मला कळली. ती खालीलप्रमाणे -

पहाटे म्हणजे चार वाजता माझ्या बहिणीला श्री. प्रधानांच्या हॉस्पिटलमध्ये आणल्यावर लेबररूम मध्ये घेऊन न जाता सरळ ऑपरेशन रूम मध्ये नेण्यात आले. कारण का तर डॉक्टर कोणतीच रिस्क घेण्यास तयार नव्हते. तशी समज त्यांनी माझ्या भगिनीला दिली होती. त्यांनी माझ्या बहिणीला पोटात दुखू लागल्या वर लगेच कसलाच वेळ न दवडता येण्यास सांगितले होते. तेथे गेल्यावर थोड्याच वेळाने डॉक्टर हॉस्पिटलमध्ये दाखल झाले व आणखी थोड्या वेळाने त्यांची कन्या तीसुद्धा डॉक्टर आहे, ती येऊन दाखल झाली. त्यानंतर अनेस्थेसिअसिष्ट आला, व ऑपरेशन रूममध्ये सगळी जथ्यत तयारी झाली होती. इतक्यात माझ्या आईला तिच्या पर्समधील श्री बाबांच्या उदीची आठवण झाली. ती उदी सुद्धा मी माझ्या आईला ती प्रवासाला गेली असताना दिली होती. माझ्या आईने पर्समधील उदी मिळताच श्री सद्गुरु बाबांचे नाव घेत ऑपरेशन रूमकडे धाव घेतली व तेथील नरंला ऑपरेशन रूम उघडण्याची चिनंती केली. तिने ऑपरेशन रूम उघडताच आईने माझ्या भगिनीला श्री बाबांची उदी कपाळी लावली व नंतर थोड्या वेळाने बाहेर येताच माझ्या बहिणीची नार्मल डिलीबहरी होऊन तिला कन्यारत्न झाले. श्री सद्गुरु बाबांच्या उदीचा हा चमत्कार श्री साई सत्त्वरितां मध्ये सांगितल्या प्रमाणे होता. तेथे बाबांनी श्री. चांदोरकरांच्या मुलीला प्रसूती वेदनांपासून ते प्रसूती सुखरूप होईपर्यंत सांभाळले. खरोखर श्री सद्गुरु बाबांच्या उदीने माझ्या बहिणीला प्रसूती सुखरूप होईपर्यंत सांभाळले. माझ्या बहिणीचे अजूनही हा चमत्कार सांगताना डोळे पाणावतात.

श्री बाबांच्या उदी विषयी मला आलेला आणखी एक अनुभव म्हणजे कोणीही व्यक्ती ती घरातील असो वा आपल्या मित्र परिवारातील असो, प्रवासात जाताना मी श्री बाबांची उदी त्यांना कागदात बांधून देतो. त्याप्रमाणे मी माझ्या

भगिनीचे यजमान श्री. किशोर कुलकर्णी जे मांगच्या वर्षी सौदी अरेबियाला गेले होते, त्यावेळी प्रवासात त्यांना कुठलाच त्रास होऊ नये म्हणून मी श्री बाबांची उदी कागदात बांधून दिली होती. ते एकदा सौदी अरेबियात असताना कारमधून चालले होते. बरोबर त्यांच्या आँफिसमधली दुसरी व्यक्ति होती. सौदी अरेबियात मधून मधूनफार वादळे होतात व त्यामुळे वाळूचे डोंगर तयार होतात. अशाच एका वादळात माझ्या भगिनीच्या यजमानांची गाडी सापडली. त्यांच्या बरोबर असलेली व्यक्ति घाबरून गाडीचा दरवाजा उघडून पळाली. परंतु माझ्या बहिणीचे यजमान तेथे गाडीतच बसून राहिले व घादळ शांत होताच गाडीतून निघून गेले. नंतर त्यांना बातमी समजली की त्यांच्याबरोबर असलेल्या आँफिसच्या व्यक्तीला हॉस्पिटलमध्ये न्यावे लागले. माझ्या भावोजीनी नंतर मान्य केले की ही सगळी बाबांच्या उदीची करामत जेणेकरून त्याना गाडीत श्री बाबांनी सुखरूप ठेवले.

तसेच आमच्या कंपनीतील एक कामगार अधिकारी श्री. अ. व. सावंत यांचा श्री. सद्गुरु साईबाबांचर व त्यांच्या उदीचर फारच विश्वास. मी, त्याना माझ्या कडून श्री सद्गुरु बाबांची उदी कागदात बांधून दिली होती. असेच एकदा ते आमच्या दुसऱ्या कंपनीत गेले असताना तेथील कामगारांनी अचानक संप पुकारला. आमचे कामगार अधिकारी घाबरले व कामगारांनी काम थांबविल्यामुळे त्यांची कसोटी होती. श्री. अ. व. सावंत यानी खिशातील उदी काढून श्री सद्गुरु बाबांना प्रार्थना केली की बाबा आता लवकरात लवकर कामगारांना काम सुरु करण्यास सांगा आणि काय आश्चर्य थोड्याच वेळाने कामगार कामावर रुजू झाले खरोखरच श्री बाबांच्या उदीचा हा आणखी एक चमत्कार.

आमच्या कंपनीत हल्लीच टेंपररी साठी कु. गावडे नावाची एक मुलगी टायपिस्ट म्हणून घेतली आहे. तिच्या लहान बहिणीला मांगच्या महिन्यात त्यांच्या घरी पाळलेला कुत्रा दोनदा चाचला व तिने घरी न सांगितल्या मुळे तिला कुत्र्याचे चिष चढले. ती बेशुद्ध झाली. लगेच तिला हॉस्पिटलमध्ये हलविले. तिथे ती चार दिवस सतत बेशुद्ध होती व डॉक्टरांनी सुद्धा आशा सोडली होती. मी माझ्याकडील श्री बाबांची उदी तिला नेऊन दिली, व कु. गावडेला तिच्या बहिणीला लावण्यास सांगितले आणि काय चमत्कार तिच्या बहिणीमध्ये हळू हळू फरक जाणवू लागला. सलाईन शरीरात जाण्यास सुरवात झाली व तिची दृष्टी गेली आहे तीसुद्धा उदीमुळे परत येईल असा मला विश्वास आहे. खरोखरच बाबांची उदी म्हणजे साक्षात् अमृत संजीवनीच.

उदी हा रामबाण उपाय !

—सौ. विनोदिनी मा. राजपूत.

२०३, लेक पेलेस,
मरोल व्हीलेज, अंधेरी (पूर्व)
मुंबई, ४०० ०५९.

० मला उदीचे बरेच अनुभव आहेत. मी कुठेही जाताना उदीची छोटीशी पुढी पर्समध्ये ठेवूनच वाहेर पडत असते.

मला २ मुळे आहेत. मोठा वेदान्त अतिशय मस्तीखोर व बंड! अनेकवेळा पडतो झडतो. शेवटी त्याचे पडणे बघून मी घावरून न जाता त्याच्या प्रत्येक छोट्या—मोठ्या जखमेचर उदी लावित असते. २-३ तासात जखमेचा नामोनिशान नसंतो. हल्ली तर तो माझी वाटच पाहून नाही. लागले की स्वतः उदी लावून घेतो; व मग मला सांगतो.

तसेच माझा २ रा मुलगा सिद्धांत १ वर्षांचा आहे. तो नेहमी तोंडावर आपठतो, आणि तोंडातून रक्त येते. प्रथम मी घावरत असे काय करावे सुचत नसे. पण लगोच माझ्या लक्षात उदी येते. रक्त येत असले तरी उदी चटकन् त्याच्या तोंडात टाकते. त्याचे रक्त तर थांबतेच. पण तो हसून परत खेळू लागतो.

२६ नोव्हेंबरला आम्ही औरंगाबादला गेलो होतो. प्रथम शिर्डी दर्शन घेतले मग औरंगाबादला गेलो. तेथे एम. टी. डी. सी. च्या लॉजवर राहिलो. १०॥ वाजता रात्री पोचलो जेवण करून झोपायला खोलीवर आलो ११। वाजले व छोट्या सिद्धान्तला सारख्या पिवळ्या रंगाच्या उलट्या होऊ लागल्या मी व माझे मिस्टर घावरून गेलो. वरं १५ मिनिटांनी सारख्या उलट्या होत होत्या. १२॥ वाजले. परदेशाचा प्रवास. तेथील काहीही माहिती नाही. डॉक्टर कुठे काय कसे बोलविणार? शेवटी २ वाजता रात्री माझ्या पर्समधून उदी काढली त्याच्या तोंडात ३ चिमटी बाबांचे स्मरण करून टाकली व संपूर्ण अंगाला लावली, व बाबांनां शरण गेले, आणि काय आशर्च्य उलटी एकदम थांबली. आजपर्यंत त्याला कधीही उलटी झाली नाही.

अशा या बहुगुणी उदीचा मला खूपच उपयोग होत असतो.

प्राण्यांवर सुद्धा उदीचा प्रभाव

—श्री. राजेंद्र शंकर कदम
गणेश भुवन, शेठचे चाळ, रत्नागिरी.

० श्री साईबाबांच्या उदीचा प्रभाव फक्त मानवावरच होत नसून इतर प्राण्यांवर सुद्धा होतो. याचा अनुभव दि. १७ जून १९८३ रोजी आम्हांला आला आहे.

आम्ही श्री. साईबाबांचे निस्सिम भक्त आहोत. आमच्याकडे एक मांजर आहे. दि. १६ जून १९८३ गुरुवारचा दिवस. आईने काहीतरी पदार्थ तळून तवा गेंस-वरच ठेवून हात धुण्यासाठी बाजूला गेली इतक्यात त्या मांजराला भितीवर काहीतरी दिसले म्हणून त्याने त्याच्यावर उडी मारली. ते मांजर उकळलेल्या तेलात पडले, व जबरदस्त भाजले. ते भाजल्यानंतर ते कुठेतरी पळून गेले. त्याची आम्ही शोधाशोध केली. परंतु ते सापडले नाहीं.

आईने साईबाबांसमोर गान्हाणे सुरु केले की, बाबा मांजर कुठे गेले. ते सापडू दे! ते जिवंत असू दे. दुसऱ्या दिवशी माझ्या असे लक्षात आले की काल साईबाबांना हार घातलेले नाहींत. कारण आम्ही दर गुरुवारी साईबाबांना हार घालत असतो. परंतु त्यादिवशी घाईगडबडीत चिसरून गेलो. मला आठवण होताच मी ताबडतोब हार घेऊन आलो, व हार घातले. नंतर थोड्याच वेळाने आमच्या पाठच्या बाजूला ते मांजर हळू आवाजात कण्हताना भावाच्या दृष्टीस पडले. त्याला अजिबात चालवत नव्हते. म्हणून त्याला उचलून आणले. त्याचे पोट जबरदस्त भाजले होते. वरची कातडी निघून गेली होती. ते जगेल की नाही याबाबत आम्हांला शंका होती.

परंतु आईने त्याला दुधातून उदी दिली; व साईबाबांना सांगितले की, हे मांजर या उदीने बरे होऊ दे! याबाबतचा लेख मी साईलीला मासिकात पाठविन. तसेच आम्ही मांजराच्या जखमेवर फुरासिन मलम लावत असू. त्याच्यात सुद्धा आम्ही उदी मिसळली होती.

अशा रीतीने जवळ जवळ आठ-दहा दिवस उदी सतत देत राहिलो, व ते मांजर पंधरा दिवसातच चांगले बरे झाले. ते चांगले हिंडू फिरु लागले आहे. त्याच्या जखमासुद्धा बन्या 'झाल्या'.

अशी या सद्गुरुची किमया आहे. त्याच्या उदीमुळे फक्त मानवच नव्हे तर प्राणीसुद्धा बरे होतात.

"थोर मनाचा अनंत गुणांचा
शिरडीचा राजा, साईनाथ माझा"

साईबाबां विषयी माझे काही अनुभव

—श्रीमती इंदुमती चौबले—

माहिम मुंबई—१६

० अत्यंत बालपणापासूनच आम्हां सर्व मंडळींना (चोणकर कुटुंबाला) श्रीसाईबाबांच्या भक्तीचा, व त्यांच्यावरील श्रद्धेचा मनोमन लळा. किंवृत्ता, श्रीसाई हेच जणू आमचे दैवत. माझे वडील कै. रामकृष्ण मा. चोणकर यांना तर प्रत्यक्ष साईबाबांचे दर्शन व सहवास. दादर आगर बाजार हे आमचे जन्मस्थान. माझे वडील त्याकाळचे म्हणजे १९२७ च्या सुमारास दादर मधील एक खातनाम नगर सेवक होते. ते स्वतः शिरडीला जात व श्री बाबांची सेवा करीत. बाबा मागतील तेवढी दक्षणा अत्यंत खुषीने अर्पण करीत आणि त्यामुळे अर्थात्तच गोर-गरिबांची एक प्रकारची सेवाच दैवत असे. कारण बाबांना दक्षणा म्हणून दिली गेलेली रक्कम गोर गरिबांना चाटण्यात येत असे. माझ्या माहेरी अजूनही बाबांचा लाइफसाईझ रंगीत फोटो आहे व त्याची नित्य नियमाने पूजा—आरती वगैरे केली जाते. म्हणजेच साई हेच प्रामुख्याने दैवत गणले जाते.

विवाहानंतर सासरच्या मंडळीतही तोच अनुभव येऊ लागला. माझे सासरे कै. त्रिबकराव आ. चौबले हे ही नित्य नियमाने शिर्डींची वारी केरीत व त्यांच्या-कडूनही श्री बाबांची सेवा घडत असे. एका दसन्याच्या उत्सवाला १९४० च्या सुमारास माझ्या कै. मासंजीबरोबरच मी शिर्डीला श्रीसाई उत्सवाला गेले होते; आणि त्यानंतर जवळ जवळ दरवर्षीच मला शिर्डीला जाण्याची सुसंधी मिळत गेली. दरवेळी मला श्री बाबांसमोर भजने व भावगीते गाण्याची संधी मिळत होती. श्रीसाई दरबारात रात्री भक्त मंडळीसमोर साईची संगीत सेवा करण्याचा मध्युर अनुभव मिळाला आहे. शिवाय दरवेळी १ श्रीफळ व १ रुपया दक्षणा रूपाने मिळत गेली आहे.

मला प्रत्यक्ष आलेले अनुभव असंख्य आहेत त्यापैकी १-२ प्रस्तुत लिखाणात नमूद करायला हरकत नाहीत परंतु माझ्या मित्र परिवारात व शिष्यगणात आलेले अनुभव जास्त महत्त्वाचे व उल्लेखनीय आहेत. १९४४ च्या सुमारास माहिम येथील एका भव्य साई उत्सवात भजने गाण्याकरतां मला आमंत्रण होते. मला इतर कित्येक संताचे अभंग व भजने गाता येत होती पण श्रीबाबांचे एकही भजन

येत नव्हते. फार मोठा प्रश्न माझ्या मनापुढे उभा राहिला. साई उत्सवात साईचे एकही गीत आपल्याला येऊ नये? केचढी मोठी निराशा. सकाळी पूजा ज्ञाल्यावर बाबांच्या फोटोसमोर मी शांत चित्ताने हात जोडून उभी राहिले आणि बाबांना मनोमन आळवले “देवा! आज रात्री तुमच्या समोर मी इतर भक्तीगीते गाणार, आणि तुमचे एकही गीत आपल्याला पेश करता येऊ नये?” आणि काय चमत्कार! शब्द सुन्नू लागले अगदी चाली सकट आणि तेही हिंदी भाषेत मी टेबल खुर्ची घेतली आणि कागदावर लिहू लागले जसे बाबांनी दिले तसेच. ते भजन पुढे श्रीसाईलीला मासिकात छापूनही आले आणि कित्येक साईभक्त ते फार सुंदर आळवतात. उदा. : सौ. माणिक वर्मा, सौ. मधुबाला चावला, वगैरे. त्या रात्री जवळ जवळ २ हजार श्रोत्यांसमोर मी ते गीत प्रथम आळवले. साथीला होते. श्री. स्नेहल भाटकर व कै. वसंत आचरेकर.

‘मुखसे साईनाम लेना, साई चरणको कभी नहीं भुलना ॥४॥
 साई नाम है सबका प्यारा
 भक्त जनों का एक सहारा
 साई बीना कछु नहीं पाना ॥ साई नाम लेना
 दीन पतित का साई खवेया
 पार लगावो मोरी तैया,
 विनति हमारी यह सून लेना ॥ साई नाम लेना

आणि हथा एकाच भजनावर साई भक्त इतके खुष झाले की संपूर्ण कार्यक्रम अत्यंत यशस्वी झाला. भक्तांनी टाळचांचा कडकडाट केला. साईप्रसाद तर मिळालाच पण तेव्हांपासून काव्य स्फूर्तीही होऊ लागली आणि नंतर भजने व भावगीते लिहिण्याची स्फूर्त बाबांनीच दिली.

१९४३ मध्ये केचढ बाबांच्याच कृपेने मला कराचीला गणेशोत्सवाचे आमंत्रण आले. मी व कै. वसंतराच कराचीला गेलो आणि सतत १० दिवस अनेक ठिकाणी मी कार्यक्रम करीत होते. कराचीला गायना करता गेलेली पहिली गायिका. कराचीच्या गायनप्रेमी लोकांनी अक्षरशः त्यावेळी प्रेम, पैसा व बक्षिसे यांचा माझ्यावर वर्षाव केला. हे सर्व सुरक्षीत जमून आले, हथाला कारण, माझ्या मते फक्त साई भक्तीच!

आता इतर मंडळींना आलेले अनुभव काही ठिकाणी तर अक्षरशः साई-बाबांच्या उदीप्रसादामुळे आश्चर्यकारक चमत्कार घडून आले आहेत. उदा. एक